

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र

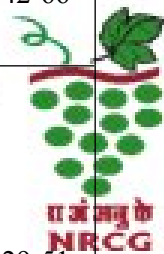

या आठवड्यातील हवामान अंदाज

गुरुवार (18/06/2026) – बुधवार (24/06/2026)

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %
	किमान	कमाल				
नाशिक	23-24	30-35	नाशिक, ओझर, कळवण, पिंपळगाव बसवंत, दिंडोरी, पालखेड – रवि, सोम, मंगळ- रिमझिम पाऊस. लोणी- गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध- रिमझिम पाऊस. वणी – सोम, बुध – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	22-27	36-58
पुणे	23-24	30-35	पुणे, कुरुमुर्गी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव बुध- रिमझिम पाऊस. इंदापूर- गुरु, रवि, बुध- रिमझिम पाऊस. बारामती रवि, सोम, बुध- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	21-26	37-62
सोलापूर	20-22	29-33	सोलापूर - शनि, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. वैराग, औसा, बार्शी - सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. नाम्नज - शुक्र, रवि, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस. तुळजापूर - बुध - रिमझिम पाऊस. लातूर - शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. पंढरपूर - गुरु, शुक्र, शनि, मंगळ - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	15-25	42-66
सांगली	22-24	30-35	मिरज, सांगली - रवि, सोम, बुध - रिमझिम पाऊस; शिरगुप्पी - रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस; कवठा, खानापूर, विटा -	स्वच्छ ते ढगाळ	18-29	34-55

			शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस; शेटफळ, वाळवा - सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस; पलसी, पलूस - रवि - रिमझिम पाऊस.			
विजयपुरा	22-24	32-36	चडचन, तिकोटा, तेलसांग, विजयपुरा - सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	15-30	27-52
हैदराबाद	24-27	33-38	हैदराबाद, मेदचल - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस; झहिराबाद - गुरु, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते जोरदार पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	13-22	33-61
सातारा	20-22	29-33	खटाव, सातारा - शनि, रवि, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस; फलटण - रवि, सोम, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	15-25	42-66
 अहमदनगर			भारतीय कृषि विज्ञान संस्थान, अहमदनगर, श्रीगोंदा - शनि, सोम, बुध - रिमझिम ते जोरदार पाऊस; अकोले - रवि, सोम, मंगळ - रिमझिम पाऊस; जामखेड - गुरु, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस; कर्जत - गुरु, शनि, रवि, सोम, बुध - रिमझिम पाऊस; राहाता, संगमनेर, कोपरगाव - रवि, बुध - रिमझिम पाऊस	राष्ट्रीय संशोधन केंद्र, पुणे Grapes, Pune		
	22-24	32-36		स्वच्छ ते ढगाळ	14-36	29-51
जालना	24-26	36-38	जालना, अंबड, घनसावंगी - शनि, सोम, बुध - रिमझिम पाऊस; मंठा - रवि, सोम, बुध - रिमझिम पाऊस; जाफराबाद - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	13-25	26-40
बुलडाणा	23-25	34-36	बुलडाणा - बुध - रिमझिम पाऊस; सिंदखेड राजा, देऊळगाव राजा - शनि, सोम, बुध - रिमझिम पाऊस; चिखली - रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	20-34	28-40

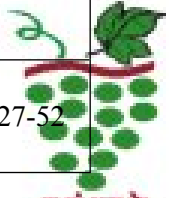

कोल्हापूर	22-23	30-34	कागल, करवीर, गगन-बावडा- बुध - रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	20-25	42-66
बेंगळूरु ग्रामीण	20-22	27-30	अनकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु- गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-27	47-61
बेलागावी	20-22	28-31	बेळगाव, गोकाक - शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध – रिमझिम पाऊस. चिकोडी - रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस. अथणी – रवि, सोम, बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	16-21	47-71
बिंदर	24-28	32-38	बसवकल्याण, हुमनाबाद - शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. बिंदर - गुरु, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते जोरदार पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	14-20	28-60
बागलकोट	22-24	32-36	बागलकोट, हुमनाबाद, जमखंडी, गुधोळ - सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	15-30	27-52

भारतीय कृषि संशोधन परिषद
ICAR

भारतीय कृषि संशोधन परिषद राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
NRCG

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imd.grimmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

॥ पाणी व्यवस्थापन

अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 7 – 8.0 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. अनेक भागात रिमझिम ते हलका पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
2. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगमचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रुट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
3. सूक्ष्म घड निर्मिती च्या अवस्थेत, अंकुर वाढ नियंत्रित करण्यासाठी सिंचन पाणी 3500 ते 4500 लिटर / एकर / दिवस असावे.
4. सूक्ष्म घड निर्मिती च्या अवस्थेसाठी, ताण देणे आवश्यक आहे. चिकणमातीत मातीत पाणी धरून ठेवण्याची क्षमता जास्त असल्याने, कृपया लक्षात घ्या की ताण लवकर लादला जाणे आवश्यक आहे अन्यथा फलनक्षमतेवर परिणाम होईल.
5. केन परियवता अवस्था: पृष्ठभागावर ठिबकद्वारे @ 3500 ते 4500 L/एकर प्रतिदिन पाणी द्यावे.
6. पावसाळ्यात पाऊस पडल्यास, बांधावरील पालापाचोळा काढून टाका आणि पावसाचे पाणी जमिनीत मुरु द्यावे. यामुळे रुटझोनमध्ये जमा झालेले क्षार बाहेर पडतील. अशा प्रकारे काढलेला पालापाचोळा जमिनीत मिसळून जमिनीची सच्छिद्रता वाढवता येते.

टीप: हवामान अंदाजांनुसार, यावर्षी पाऊस कमी होण्याची शक्यता आहे; त्यामुळे पुढील हंगामासाठी आणि त्यानंतरच्या काळासाठी पाणी साठवून ठेवण्याच्या दृष्टीने पाण्याचा अपव्यय टाळावा.

माती आणि पोषक व्यवस्थापन :

सूक्ष्म घड निर्मिती अवस्था:

1. माती परीक्षण मूल्यांवर आधारित, जमिनीत फॉस्फरसची कमतरता असल्यास 20 - 25 किलो / एकर फॉस्फरिक ऍसिड किंवा 150 किलो / एकर एसएसपी वापरावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत फॉस्फोरिक ऍसिड

वापरणे इष्ट आहे. जोपर्यंत माती आणि पेटीओल चाचण्या कमी फॉस्फरसची उपलब्धता दर्शवत नाहीत तोपर्यंत फॉस्फोरिक ऍसिड देऊ नये.

2. नायट्रोजन असलेले कोणतेही पाण्यात विरघळणारे खत घालू नये.

3. 45 दिवसांनंतर, वेलीतील पोषक घटक जाणून घेण्यासाठी पेटीओल चाचणी करावी. अंकुराच्या पायथ्यापासून 5 व्या पानापासून पेटीओल्स काढले गेलेल्या पानांची मोजणी करून गोळा केले जावे.

4. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो / एकर 45 ते 55 दिवसांनंतर च्या कमीत कमी 2 भागामध्ये वापरा.

5. चुनखडीयुक्त जमिनीत, मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / एल 45 ते 55 डीएपी दरम्यान फक्त एकदा फवारणी करावी.

6. सिंचनाच्या पाण्यात 100 पीपीएम पेक्षा जास्त सोडियम असल्यास पाने काळे होण्याच्या लक्षणांवर बारीक लक्ष ठेवावे.

7. पान कुरळे होण्याची शक्यता असल्यास, पानांचे मार्जिन तपासावे, जर थोडे ते जास्त पिवळे असल्यास पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता असते. अशावेळी सल्फेट ऑफ पोटॅश ची 3 ग्रॅम / लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी करावी आणि त्यानंतर 2 ते 3 भागामध्ये 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / एकर फवारणी करावी.

8. जंबो, नानासाहेब पर्पल इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळेपणा आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांस्थीकरण दिसून येते. अशावेळी सल्फेट ऑफ पोटॅश ची 3 ग्रॅम / लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी करावी आणि त्यानंतर 2 ते 3 भागामध्ये 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / एकर फवारणी करावी.

9. जर हवामानाच्या अंदाजानुसार चांगल्या पावसाचा अंदाज असेल, तर पावसाच्या आगमनापूर्वी, छतच्या आकारानुसार SOP @ 4-5g/L ची पर्णासंबंधी फवारणी करा.

केन परिपक्वता अवस्था

1. सध्याच्या पावसानंतर, कॅनोपी नुसार सल्फेट ऑफ पोटॅश 4-5 ग्रॅम / ली ची फवारणी करावी.
2. पोटॅशियमचा वापर केन परिपक्वतेच्या अवस्थेपासून आवश्यक आहे. अंदाजे या अवस्थेत 64 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश (विद्राव्य दर्जाचे) द्यावे. पोटॅशियमचे लीचिंग नुकसान कमी करण्यासाठी किमान पोटॅशियमच्या डोसचे पाच डोसमध्ये विभाजन करावे. या आठवड्यात 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश दोन-तीन स्प्लिटमध्ये द्यावे. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत एकदा सल्फेट ऑफ पोटॅश (4 ग्रॅम / ली) द्यावे.
3. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर दोन भागांमध्ये वापरावे. छाटणीनंतर 60-75 दिवसांच्या दरम्यान द्यावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत मॅग्नेशियम सल्फेट (3 ग्रॅम / ली) द्यावे.
4. चुनखडीयुक्त मातीत जेथे लोहाची तीव्र कमतरता दिसून येते, 3 दिवसांच्या अंतराने 2-3 ग्रॅम / ली फेरस सल्फेटची दोन ते तीन वेळा फवारणी करावी आणि त्यानंतर ठिबकद्वारे 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेट वापरावा. फर्टिगेशन डोस प्रत्येकी 5 किलोच्या किमान 3 डोसमध्ये विभागला पाहिजे.
5. चुनखडीयुक्त जमिनीचे प्रभावी व्यवस्थापन करण्यासाठी, दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य मंधक टाकावे. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / एल फक्त एकदाच फवारणी करावी.
6. पावसामुळे आणि प्रतिबंधात्मक नियंत्रणासाठी बोर्डेक्स किंवा तांब्याच्या फवारण्या दिल्यास, कृष्णा सीडलेस इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पाने लाल होण्याची शक्यता असते. कोणताही विशिष्ट नमुना नसतो. हे तांब्याच्या विषारीपणामुळे असू शकते. अशावेळी तांबे फवारणी करावी.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

द्राक्षबागेतील सध्याच्या वाढीच्या अवस्थेनुसार आणि हवामानाच्या परिस्थितीनुसार खालील अवस्थेतील करावयाच्या उपाययोजना.

अ) जुनी द्राक्ष बागः

१. काही द्राक्ष उत्पादक भागांमध्ये झालेल्या अलीकडील पावसामुळे तापमानात घट झाली आहे आणि द्राक्ष बागेत सापेक्ष आर्द्रता वाढली आहे.

२. वाढलेली आर्द्रता उशिरा छाटणी केलेल्या द्राक्ष बागांमध्ये एकसमान आणि लवकर डोळे फुटण्यास मदत करेल.

३. उशिरा कापणी केलेल्या द्राक्ष बागांमध्ये हायड्रोजन सायनामाइड चा २०-२५ मिली/लिटर पाणी ह्या प्रमाणात वापर करू शकतो.

४. शूट थिनिंग ही एप्रिल छाटणीनंतर केली जाणारी एक महत्वाची कॅनोपी व्यवस्थापन पद्धत आहे, जी द्राक्ष वेळींच्या अतिवाढ नियंत्रित करण्यासाठी आवश्यक आहे. हे काम फुटे १०-३० सेमी लांब झाल्यावर करावे,

ज्यामुळे ते सोपे आणि प्रभावी होते. योग्य शूट थिनिंगमुळे द्राक्ष वेळीच्या क्षेत्रात ०.५ ते ०.७ शूट्स प्रति चौरस मीटर इतकी आदर्श घनता राखली जाते. यामुळे सूर्यप्रकाश व हवा खेळती सहते आणि सुगंधा प्रदुर्भाव नक्षणीयरीत्या कमी होतो.

५. अनेक द्राक्ष बागांमध्ये कळी फुटण्यास उशीर किंवा अजिबात फुटत नसल्याचे दिसत आहे.

उपाय: युरिया @ १.० किलो/एकर दराने ३ ते ४ वेळा (एक दिवस आड) घालावा., संध्याकाळी ०.३० ते ०.५० ग्रॅम/लिटर पाण्यात मिसळून स्प्रे करावा. जास्त प्रमाणात स्प्रे केल्यास नवीन पाने करपू शकतात.

ब) नवी द्राक्ष बागः

१. मुख्य खोड विकसित करताना स्टॉप आणि ग्री पद्धत अवलंबावी. १०-११ पानांच्या अवस्थेत असलेल्या मुख्य शूट ७-८ पानांच्या टप्प्यावर पिचिंग (Pinching) करावे.

२. नवीन वाढीवरील बाजूच्या शूट ३-४ पानांच्या अवस्थेत पिचिंग करावे आणि मुख्य वरच्या शूट पुढील कॉर्डनसाठी बांधावे.

कॉर्डन विकसित करताना देखील स्टॉप आणि ग्री पद्धत वापरावी.

भारतीय नवी संशोधन परिषद भारतीय नवी संशोधन केंद्र पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

३. कॉर्डन वायरवर वळलेल्या शूट सुमारे ७-८ नोड्सवर पिचिंग करावे. बाजूचे शूट ३-४ नोड्सवर पिच करावे. यामुळे त्याच हंगामात कॉर्डनची लांबी वाढते आणि पहिल्या वर्षीच प्रति वेल आवश्यक इतक्या काड्या तयार होतात.

४. फळ मुकुल विभेदनासाठी ६ बीए @ १० ppm आणि युरासिल @ २५ ppm ची फवारणी करणे आवश्यक आहे

क) खुंट रोप / रूटस्टॉक व्यवस्थापन :

जानेवारी-फेब्रुवारी दरम्यान शेतात लावलेली खुंट रोप / रूटस्टॉक आतापर्यंत मुळांच्या विकासामुळे स्थिरावली असण्याची शक्यता असते. शेतात खुंट रोपे स्थिरावणे याचा अर्थ केवळ जमिनीत मुळांचा विकास होणे असा नसून, जमिनीच्या वर फुटीचा देखील विकास होणे असा आहे. शेतातील संतुलित खुंट रोपांमध्ये मूळ आणि फूट यांचे गुणोत्तर योग्य असणे आवश्यक आहे. हा विकास साधण्यासाठी योग्य सिंचन आणि

अन्नद्रव्य व्यवस्थापनात प्रामुख्याने नत्र आणि स्फुरद युक्त खतांच्या ग्रेडचा वापर करणे गरजेचे आहे. ज्या वातावरणात सिंचनाच्या पाण्याची कमतरता आहे तिथे आच्छादनाचा (मल्टिप्लिंग) वापर करावा. तसेच

बाष्पीभवनाद्वारे होणारा पाण्याचा अपव्यय टाळण्यासाठी, सिंचन प्रामुख्याने पहाटे किंवा सायंकाळी उशिरा करणे अधिक फायदेशीर ठरते.

IV. रोग व्यवस्थापन

खरड छटणी नंतरचे दिवस	रोगांचा धोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
69	नाही	नाही	कमीत कमी	जिवाणू करपा- नाही. तांबेरा - नाही

केवडा रोगाचा प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून बोर्डो मिश्रणाची फवारणी करावी. ज्या भागात मान्सूनपूर्व पाऊस झाला आहे, तिथे **बुरशीजन्यकरपा** रोगाच्या नियंत्रणासाठी 'थिओफिनेट मिथाइल' किंवा 'कार्बेन्डाझिम' १ ग्रॅम प्रति लिटर प्रमाणे वापर करावा. पाऊस सुरु होताच 'ट्रायकोडर्मा'चा वापर ठिबक सिंचनद्वारे करण्यास सुरुवात करावी. या टप्प्यावर आंतरप्रवाही बुरशीनाशकांची आवश्यकता नाही.

V. कीड आणि त्याचे व्यवस्थापन

- स्ट्रोमॅटियम बार्बेटम (*Stromatium barbatum*) या खोडकिडीचे प्रौढ कीटक जून महिन्याच्या पहिल्या पंधरवड्यात बाहेर पडू लागतात. खोडकिडीच्या प्रौढ कीटकांच्या बाहेर पडण्याच्या सुरुवातीच्या काळावर लक्ष ठेवण्यासाठी प्रकाश सापळे लावणे उपयुक्त ठरेल. हे प्रकाश सापळे दररोज संध्याकाळी ७:०० ते १०:०० या वेळेत ३ तास चालवा आणि गोळा केलेल्या कीटकांना कीटकनाशक मिसळलेल्या पाण्यात टाकून नष्ट करा. कडुलिंबाचे तेल किंवा कडुलिंबाच्या बियांच्या गराचा अर्क लावल्याने किंवा द्राक्षबागेत कडुलिंबाची पाने लटकवल्याने स्ट्रोमॅटियम बार्बेटमच्या प्रौढ कीटकांना दूर ठेवता येते. मुख्य

खोड आणि वेलींच्या टोकांवरील सैल साल स्ट्रोमॅटियम बार्बेटमसाठी लपण्याची जागा बनते, ही सैल साल काढून टाकल्यास द्राक्षबागेत अंडी घालण्याचे प्रमाण कमी होईल. ही कीड प्रामुख्याने मृत लाकडावर उपजीविका करणारी असल्याने, जुन्या व उत्पादन न देणाऱ्या बागा काढून टाकून नवीन लागवड करणे ही व्यवस्थापनाची सर्वोत्तम पद्धत आहे. जर बाग ७ वर्षांपेक्षा कमी वयाची असेल, तर मुख्य खोड आणि कॉर्डन्सचे पुनरुज्जीवन (rejuvenation) केले जाऊ शकते.

- चाफर भुंगेरे हे पांढऱ्या अळ्यांचे प्रौढ कीटक आहेत. मे-जून महिन्यांत चांगला पाऊस पडल्यानंतर ते बाहेर पडू लागतात. ते रात्रीच्या वेळी सक्रिय असतात आणि दिवसा लपून राहतात. मिलन झाल्यावर एक मादी जमिनीत सुमारे ५० अंडी घालते आणि तिथेच ते मुळांवर जमतात. तथापि, द्राक्षांच्या मुळांचे त्यांच्या अळ्यांमुळे होणारे नुकसान ही मोठी समस्या नाही. प्रौढ कीटक पाने खाऊन मोठे नुकसान करतात.

बहुतेकदा द्राक्षबागेच्या सीमेवरील द्राक्षांच्या झाडांना याचा फटका बसतो. भुंगेच्यांना मारण्यासाठी रात्री प्रति लिटर पाण्यात ०.५ मिली या प्रमाणात लॅम्डा सायहॅल्लोथ्रिन ४.९ सीएसची फवारणी करणे प्रभावी ठरते.

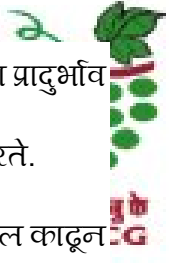
- इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएलची 0.4 मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी केल्यास नवीन वाढीवरील पिठ्या ढेकून नियंत्रणात आणण्यास मदत होईल.

- थ्रिप्स किंवा अळ्यांचे प्रादुर्भाव झाल्यास, फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 0.0625 ग्रॅम प्रति लिटर किंवा इमामेक्टिन बेंझोएट 5 एसजी @ 0.22 ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करणे प्रभावी ठरते. अळींचे नियंत्रण करण्यासाठी द्राक्षाच्या बागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे बसवा.

- दुसऱ्यांदा खुडणी केल्यानंतर थ्रिप्सचे नियंत्रण करण्यासाठी अतिरिक्त वाढ काढून टाका.

- माइदसचा प्रादुर्भाव दिसू शकतो, त्यामुळे द्राक्षबागांचे काळजीपूर्वक निरीक्षण करा. माइदसचा प्रादुर्भाव आढळल्यास, सल्फर ८० डब्ल्यूडीजी १.५-२.० ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून देणे प्रभावी ठरते.

- 'स्केल इन्सेक्ट' (खवले कीड) चे नियंत्रण करण्यासाठी, बाधित द्राक्ष वेळीवरील सैल झालेली साल काढून टाका आणि स्केल कीटक हाताने खरवडून काढा. त्यानंतर, बाधित वेळीचे मुख्य खोड आणि कॉर्डन्स (फांद्या) 'इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल' (०.४ मिली प्रति लिटर पाणी) आणि 'मेटारायझियम अॅनिसोप्लिए' (३ मिली प्रति लिटर पाणी) यांच्या मिश्रणाने धुवून काढा.